KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

LAUSUNTO

10.10.2016

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

HE 108/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle hankintamenettelyä koskevaksi lainsäädännöksi

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry:ltä lausuntoa hallituksen esityksestä hankintamenettelyä koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksen tavoitteista Kuluttajaliitto pitää tärkeinä ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioimisen tehostamista sekä yhteiskunnan esteettömyyden ja kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävän suunnittelun edistämistä.

Kuluttajaliitto pitää hyvänä, että esityksen mukaan hinta-laatusuhteen arvioinnissa voitaisiin käyttää vertailuperusteita, joita asetettaessa voitaisiin huomioida myös hankinnan kohteeseen liittyviä yhteiskunnallisia, ympäristö- ja sosiaalisia ominaisuuksia. Vaikutusten osalta kuluttajaliitto yhtyy esityksessä esille tuotuun näkemykseen, että yleisellä tasolla esitys edesauttaa ympäristönäkökohtien huomioon ottamista, mikä voi vähentää julkisyhteisöjen hankintojen haitallisia ympäristövaikutuksia esimerkiksi päästöjen muodossa.

Hankintalain 71 §:ssä ja erityisalojen hankintalain 74 §:ssä ehdotetaan vammaisten käyttäjien tarpeiden huomioon ottamista aiempaa voimakkaammin. Esteettömyys ja kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu tulisi huomioida aina asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta. Kuluttajaliitto kannattaa lämpimästi esitystä. Se edistää vammaisten itsenäisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi esteettömät ja helposti käytettävät ratkaisut helpottavat myös muiden kuin vammaisten käyttäjien elämää.

Muun kuin markkinaehtoisen joukkoliikenteen ostot kilpailutetaan joko joukkoliikenne- tai hankintalainsäädännön perusteella. Tällaisessa liikenteessä ei ole kilpailua, joten kuluttajilla ei ole mahdollisuutta vaihtaa palvelun-tarjoajaa, mikäli palvelu ei tyydytä heitä. Palvelut katsotaan myös sellaisiksi, joihin sovelletaan kuluttajansuoja-lainsäädäntöä sekä kuluttajaoikeuden yleisiä periaatteita. Tämän vuoksi Kuluttajaliitto pitää tärkeänä, että hankinnan kohdetta määriteltäessä palvelun käyttäjiä sekä heitä edustavia järjestöjä kuullaan. Luonteva hetki asian käsittelyyn on liikennekaaren valmistelu, tällöin voidaan ottaa huomioon myös palvelusopimusasetuksen mukaista liikennettä koskevan sääntelyn muutokset. Lisäksi joukkoliikenteen käyttäjiä edustaville järjestöille pitäisi antaa itsenäinen valitusoikeus markkinaoikeuteen silloin, kun yllä hankinta johtaisi käyttäjien kannalta kohtuuttomaan lopputulokseen.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Juha Beurling
pääsihteeri

Timo Niemi
lakimies

KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET RY
Y-TUNNUS: 0896108-4

PACIUKSENKATU 19
00270 HELSINKI
FINLAND

+ 358 9 454 2210
INFO@KULUTTAJALIITTO.FI
WWW.KULUTTAJALIITTO.FI